

Rijksgebouwendienst
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

- 08 | Mauritshuis krijgt 'dependance'
- 16 | Ook tuinen zijn monumentaal erfgoed
- 20 | Schuilkelders gaan dicht
- 26 | Pijbes hakt knoop door: ingang Rijksmuseum blijft
- 48 | Leidse musea delen interessant depot

SMAAK

BLAD VOOR DE RIJKSHUISVESTING | JULI 2010 | JAARGANG 10 | NUMMER 47

STEDENBOUW
MONUMENTEN
ARCHITECTUUR
ARCHITECTUURBELEID
KUNST

47 | HET ONZICHTBARE

AANGEKOMEN IN SHANGHAI 2010

AFLEVERING 8

SERIE

到上海

Het succes van de Wereldtentoonstelling zijn de Happy Sheep van de Nederlandse landschapsontwerpers ZUS. Chinezen knuffelen ze, slepen er mee, picknicken er op of rondom. Ook Maxima heeft het protocol doorbroken door er op te gaan zitten.

ARCHITECTUUR

De Wereldtentoonstelling in Shanghai is alweer een tijdje op stoom is en één ding staat vast: de Happy Sheep zijn een groot succes. Je ziet de beesten onmiddellijk staan als je bij het Nederlandse paviljoen aankomt. Met tweehonderd vormen ze een complete kudde, uitgevoerd in wit polyester. Ze staan er wat absurdistisch bij in het abstracte groen/blauw polderlandschap onder Happy Street. Het paviljoen zelf zweeft er op palen boven.

De Chinese bezoekers zijn niet bij de beesten weg te slaan. Ze reageren erop als kleine kinderen. Ze zitten erop of liggen ernaast op de grond. Ze sjuouwen de beesten van hot naar her, trekken ze aan hun oren over het

veld en zetten ze in verschillende formaties neer, zodat het lijkt alsof de schapen elkaar een kus geven, of juist over elkaar heen willen springen. Kortom: de Chinese bezoeker, jong of oud, krijgt er geen genoeg van.

Op de meeste dagen lijkt het veld onder Happy Street daardoor een beetje op het Amsterdamse Vondelpark in de zomer: een heerlijke chaotische anarchie. Gezinnen zitten tussen de schapen te praten, te drinken, te kaarten of liggen even op hun rug te slapen om uit te puffen van de lange afstanden op het Expo-terrein en de dito rijen bij de meeste andere landenpaviljoens.

Het is een beetje Vondelpark in Shanghai

TEKST: MICHEL HULSHOF
FOTOGRAFIE: FRANS SCHELLEKENS

Het open karakter van Happy Street met de bruisende schapenbende daaronder geeft het Nederlands paviljoen een uitstraling die afwijkt van de gesloten blokkendozen. Wie het Nederlands paviljoen wil bezoeken, loopt gewoon naar binnen en hoeft niet uren in de rij te staan. De associatie met het vrije Vondelpark wordt nog versterkt door een aantal Hollandse rekvisieten afkomstig uit de baggerschuit annex snackbar die kroketten verkoopt. Ze zijn aangepast op de Chinese smaak: in plaats van kalfsvlees, kiezen de meeste bezoekers voor een vulling van eend of zoetzure garnalen. Overal zitten mensen te eten uit papieren bakjes friet.

VERADEMING

Voor veel Shanghainezen is het sowieso een verademing om ergens "zomaar" op de grond te mogen zitten: in de meeste stadsparken is het gras verboden terrein. Wellicht dat ze daarom zo enthousiast reageren. Wat ook meehelpt is een praktische overweging: de overkapping Happy Street biedt schaduw tegen de brandende Chinese zon. Maar het blijven de schapen die het plaatje compleet maken. De Happy Sheep zijn ontworpen door de Rotterdamse landschapsontwerpers van ZUS (Zones Urbaines Sensibles), die benaderd werden door John Körmeling, de architect van Happy Street. De meubelmakers van Gispen

bloembakken niet veel beter zijn? Dachten ze nou werkelijk dat een paar plastic nepschape klandizie zouden trekken? Maar architect Körmeling liet zich niet vermurwen: die schape kwamen er. Inmiddels is iedereen happy met de beestjes. Hun aanblik heeft een vertederende uitwerking op de aanschouwer. Toen Máxima in mei samen met Willem Alexander Happy Street bezocht, verliet de prinses prompt het protocol toen ze de schape zag. Ze stapte over het afzetlint en ging zitten op de rug van een van de beesten. De schape hebben zelf wel te lijden onder hun populariteit. De Chinese bezoekers slepen zo enthousiast met de beesten heen en weer, dat er regelmatig een oor of een poot afbreekt. Willems grapte dat hij al vijftig schape “naar de schapendokter” heeft gebracht. Gelukkig is het polyester en dus gemakkelijk te repareren. Op dit moment is er een container Happy Sheep onderweg naar Nederland. Na gebleken succes in China wil Gispens Lensveld ook de Nederlandse markt wel eens testen.

Lensvelt lieten de schape produceren in hun fabriek in China. Menno Willems, die voor Gispens Lensveld in Shanghai werkt, vertelde me hoe hij samen met Kristian Koreman van ZUS naar de fabriek in Taicang toog om ter plekke de laatste hand te leggen aan het kleimodel. Koreman gaf ze een

geabstraheerd uiterlijk, een beetje hoekig en ruw - allesbehalve kinderlijk. Dat de kunstobjecten zo'n aantrekkingskracht zouden hebben op het publiek, hadden de twee toen nog niet kunnen vermoeden. 'Zo zie je maar dat je het in China niet kunt verzinnen hoe mensen reageren',

vertelde Willems. 'Het loopt hier altijd anders dan je verwacht.'

BLOEMBAKKEN

De uitbater van de Hollandse snackbar in het paviljoen had naar verluidt ook zo zijn twijfels bij het plan. Zou een terras met wat tafels en stoelen, en vooruit, een paar